

KOMUNIKAT PRASOWY nr 5/26

Luksemburg, 22 stycznia 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-554/24 P | Polska/Komisja (Uchylenie środków tymczasowych z mocą wsteczną)

Trybunał Sprawiedliwości oddalił wniesione przez Polskę odwołanie od wyroku Sądu dotyczącego uchylenia okresowej kary pieniężnej nałożonej w sprawie kopalni Turów

Ugoda zawarta między Czechami a Polską nie zniósła ze skutkiem wstecznym zasądzonej okresowej kary pieniężnej

Uznawszy, że poprzez rozszerzenie zakresu i przedłużenie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów, znajdującej się w pobliżu granic z Republiką Czeską i Niemcami, Polska naruszyła prawo Unii, Czechy wniosły do Trybunału Sprawiedliwości skargę w sprawie uchybienia przez Polskę zobowiązaniom państwa członkowskiego.

21 maja 2021 r., na wniosek Republiki Czeskiej, wiceprezesa Trybunału nakazała Polsce zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego we wspomnianej kopalni – natychmiast i do chwili ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie w sprawie¹.

Ponieważ Polska nie zastosowała się do tego postanowienia, wiceprezesa Trybunału, na wniosek Republiki Czeskiej, zasądziła od Polski na rzecz Komisji Europejskiej okresową karę pieniężną w wysokości 500 000 EUR dziennie². Środek ten miał na celu zapewnienie przestrzegania postanowienia z 21 maja 2021 r. oraz nakłonienie Polski do nieopóźniania jego wykonania.

3 lutego 2022 r. Czechy i Polska zawarły ugodę³. W związku z tym Trybunał wykreślił ze swojego rejestru sprawę w postępowaniu co do istoty, a dzienne kary pieniężne przestały być naliczane od 4 lutego 2022 r.

Zdaniem Polski zawarcie ugody skutkowało wygaśnięciem z mocą wsteczną obowiązku zapłaty okresowej kary pieniężnej. Komisja była innego zdania. Ponieważ pomimo wezwania do zapłaty Polska nie zapłaciła okresowej kary pieniężnej, Komisja poinformowała to państwo członkowskie, że dokona potrącenia należnej na dzień 3 lutego 2022 r. kwoty z jego wierzytelnościami wobec budżetu Unii. Odzyskana w ten sposób kwota roszczenia głównego wyniosła około 68,5 mln EUR.

Polska wniosła do Sądu Unii Europejskiej dwie skargi o stwierdzenie nieważności pięciu decyzji Komisji o potrąceniu. 29 maja 2024 r. Sąd oddalił te skargi jako bezzasadne⁴.

Polska złożyła zatem do Trybunału odwołanie, w którym wniosła o uchylenie wyroku Sądu oraz spornych decyzji Komisji.

Trybunał oddalił to odwołanie, potwierdzając, że Sąd poprawnie zinterpretował prawo Unii.

Obowiązek zapłaty okresowej kary pieniężnej, przekazywanej do budżetu Unii, ma na celu zapewnienie przestrzegania zarządzonych już środków tymczasowych oraz zachowanie pełnej skuteczności ostatecznego orzeczenia, które ma zostać wydane, a tym samym zapewnienie **skutecznego stosowania prawa Unii w interesie**

ogólnym. Skuteczne stosowanie prawa Unii jest nierozdzielnie związane z wartością państwa prawnego, na której opiera się Unia.

Sędzia orzekający w przedmiocie środków tymczasowych, który nałożył okresową karę pieniężną, może ją ponownie rozważyć i, w razie potrzeby, znieść skutki tej kary wyłącznie na przyszłość. Nie może on jej ani uchylić, ani zmienić ze skutkiem wstecznym. Wobec tego, działania podejmowane przez strony postępowania, w tym zawarcie ugody, nie mogą prowadzić do zmiany, stwierdzenia nieważności bądź uchylenia z mocą wsteczną postanowienia o zastosowaniu takiej okresowej kary pieniężnej. Zawarcie ugody między Republiką Czeską a Polską nie mogło zatem wygasić ciężącego na Polsce obowiązku zapłaty naliczonej już okresowej kary pieniężnej.

Fakt, że nałożenie okresowej kary pieniężnej może wywoływać nieodwracalne skutki, nie stoi na przeszkodzie uznaniu jej za środek akcesoryjny względem postępowania co do istoty. Ze względu na zapewnianie przestrzegania prawa Unii kara ta zachowuje także, wbrew twierdzeniom Polski, charakter prewencyjny, a nie – represyjny.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyli orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Postanowienie wiceprezeski Trybunału z dnia 21 maja 2021 r., *Republika Czeska/Polska (Kopalnia Turów)*, [C-121/21 R](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 89/21](#)).

² Postanowienie wiceprezeski Trybunału z dnia 20 września 2021 r., *Republika Czeska/Polska (Kopalnia Turów)*, [C-121/21 R](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 159/21](#)).

³ W opinii z tego samego dnia, *Republika Czeska/Polska (Kopalnia Turów)*, [C-121/21](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 23/22](#)), rzecznik generalny Priit Pikamäe zaproponował, by Trybunał stwierdził, że poprzez przedłużenie o sześć lat terminu obowiązywania koncesji na wydobywanie węgla brunatnego w kopalni Turów bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko Polska naruszyła prawo Unii.

⁴ Wyrok Sądu z dnia 29 maja 2024 r., *Polska/Komisja*, w sprawach [T-200/22](#) i [T-314/22](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 87/24](#)).